

Pracovná skupina pre zdravie a dobré životné podmienky zvierat, 27. marec 2023

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 27. marca 2023

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre zdravie a dobré životné podmienky zvierat

Predseda: Predseda Miguel Ángel Higuera (ES).

Podrobný popis aktivity:

Krátke zhrnutie činnosti predsedníctva skupiny od 17. 10. 2022

Predsedajúci referoval o svojej účasti na konferencii European Livestock Voice, o poskytnutí interview k štúdiu o dobrých životných podmienkach zvierat a zúčastnil sa aj na zasadnutí podskupiny platformy EÚ pre označovanie dobrých životných podmienok zvierat.

Sekretariát C-C zorganizoval interné jednanie príslušných pracovných skupín C-C pre živočíšnu výrobu na predstavenie štúdie o ekonomických dopadoch prípadného zákazu klietkových chovov.

Okrúhly stôl o situácii v členských štátoch

PL reprezentant referoval o pretrvávajúcom riziku šírenia nákazy AMO a upozornil na rastúcu populáciu diviakov v PL. Problémom je aj výskyt vtácej chrípky.

FR reprezentant referoval o komplikovanej situácii spôsobenej vtáčou chrípkou, v niektorých regiónoch sú naďalej detekované nové výskyty. Najmä odvetvie chovu hydiny a dobytku majú veľké obavy z budúceho vývoja EÚ legislatívy o dobrých životných podmienkach zvierat.

FI reprezentantka referovala o schválení nového zákona o dobrých životných podmienkach zvierat vo FI, niektoré časti v ňom vzbudzujú obavy poľnohospodárov, napr. predĺženie doby pastvy dobytku počas roka alebo povinnosť použitia lokálnej anestézie pri chirurgickej kastrácii kančiekov.

UK reprezentantka za hlavný problém označila výskyt vtácej chrípky.

IT reprezentantka za pozitívne označila pokrytie všetkých nákladov za straty spôsobené nákazami zvierat v roku 2021, najviac bol postihnutý sektor hydiny na severe krajiny. V IT naďalej platia opatrenia a zásady biologickej bezpečnosti proti šíreniu AMO.

DK reprezentantka informovala o plánovanom zverejnení novej národnej legislatívy o dobrých životných podmienkach zvierat do letných prázdnin. V DK je teraz veľkým problémom skracovanie chvostíkov prasiat, ministerstvo preto zvažuje zavedenie väčšieho zdanenia chovateľov, ktorí túto prax vykonávajú a obdržané prostriedky poskytnúť tým, ktorí sa rozhodli chvostíky neskracovať.

IE reprezentantka informovala o výskyte vtácej chrípky a tuberkulózy ošípaných. Nové pravidlá o dobrých životných podmienkach zvierat v IE podmienkach sa budú týkať najmä sektoru dobytku.

NL reprezentantka referovala o prekvapivom výsledku komunálnych volieb, ktoré vyhrala strana vedená poľnohospodármi. Podobne ako zástupkyne DK a FI vyzvala na rýchle prijatie EÚ legislatívy, aby vlastnými národnými predpismi nedošlo k narušeniu rovnakých podmienok na jednotnom trhu. Na záver informovala o potvrdenom výskyte BSE na konci januára.

AT reprezentant referoval o prísnom národnom zákone o ochrane zvierat z roku 2004, ide výrazne nad rámec EÚ legislatívy. Vlni v lete bol aktualizovaný, podarilo sa dosiahnuť možnosť usmrčovania jednodenných kohútikov, pokiaľ budú následne použité ako krmivo pre zvieratá. Ďalej bol prijatý nový zákon ohľadom prepravy živých zvierat, obmedzujúci

prepravu do určitého veku. Ohľadom vtácej chrípky uviedol, že v AT vypukla s oneskorením a najmä u divožijúcich vtákov, počet prípadov už klesá. Obavy vzbudzuje výskyt AMO blízko AT hraníc, preto boli prijaté opatrenia a zásady biologickej bezpečnosti. V AT prebiehajú diskusie o veterinárnych liečivých prípravkoch, najmä z dôvodu chýbajúcich alternatív k niektorým humánnym antibiotikám. Reprezentant referoval aj o značne aktívnych neziskových organizáciách.

ES reprezentant referoval o poslednom zaznamenanom výskyte vtácej chrípky vo februári na morčacej farme. Navrhol sekretariátu, aby vytvoril tabuľku s prijatými opatreniami biologickej ochrany pre jednotlivé živočíšne druhy v členských štátoch na porovnanie.

Pre informáciu:

- stratégia C-C k vtácej chrípke

Sekretariát referoval o strategickom dokumente, ktorý vytvorila pracovná skupina pre chov hydiny, v ktorom oceňuje iniciatívu Komisie na podporu vývoja vakcíny proti vtácej chrípke. Upozorňuje však, že ani vakcína nebude predstavovať riešenie a naopak, môže mať závažný dopad na obchod EÚ s tretími krajinami.

- súčasný stav v oblasti kontroly a eradikácie chorôb zvierat v EÚ

Tento bod prezentoval zástupca Komisie, ktorý predstavil časovú dynamiku genotypu vírusu vtácej chrípky za obdobie 01/2021-02/2023. Vírus HPAI cirkuloval po celom svete, pričom sa ukázalo, že vírus prichádza z populácie divých vtákov. Rok 2022 bol z pohľadu vtácej chrípky veľmi závažný, aktuálna epidemiologická situácia je lepšia, ale nedávno sa prejavil znepokojivý trend u voľne žijúcich vtákov.

Ďalej informoval o stagnujúcej situácii ohľadom AMO v EÚ, nákaza sa naďalej vyskytuje v rovnakých zónach ako predtým, čo je pozitívne.

Z ďalších nebezpečných chorôb sa zmienil o výskyte kiahní u kôz a oviec v Andalúzii (ES), kam sa nákaza vrátila po cca 50 rokoch. Komisia preto v novembri 2022 vydala vykonávacie rozhodnutie stanovujúce mimoriadne opatrenia v ES.

V súvislosti s rizikami všetkých zoonóz zdôraznil dôležitosť prípravy a prevencie, zásady biologickej bezpečnosti by mali byť každodennou praxou. V jednotlivých členských štátoch je dôležité prijatie na mieru šitej dlhodobej stratégie pre populácie voľne žijúcich zvierat.

Ďalej referoval o novom delegovanom nariadení 2023/361, ktoré je v platnosti od 12. 3. 2023 a zahŕňa všeobecné pravidlá využitia veterinárnych liečiv v prevencii a riadení chorôb (vrátane

použitia vakcín).

Od 21. 4. 2023 bude v platnosti nové vykonávacie nariadenie 2023/594 stanovujúce zvláštne opatrenia na tlmenie AMO. Stanoví niektoré nové opatrenia pre zvláštne zákazy a opatrenia na zmiernenie rizika pre presuny chovaných ošipovaných v uzavretých pásmach I, II a III. Toto nariadenie takisto stanoví členským štátom povinnosť vypracovať národné akčné plány pre voľne žijúce prasce, aby sa zabránilo šíreniu AMO v EÚ.

Aktuálne prebieha revízia delegovaného nariadenia 2020/687 stanovujúceho pravidlá na prevenciu a tlmenie určitých nákaz uvedených na zozname. Súčasťou úprav by malo byť poskytnutie výnimky (určí kompetentná národná autorita) pre uzavreté pásmo ohniska pre chovy do 50 vtákov.

(Celá prezentácia zástupcu Komisie je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku.)

Diskusia:

Zástupca Komisie informoval o pilotných štúdiách použitia vakcíny proti vtácej chrípke v 5 štátoch: CZ, DE, HU, FR a NL. Tieto štáty si navzájom zdieľajú informácie, ale výstupy nie sú verejne prístupné a zatiaľ tajné.

FI reprezentantka upozornila na schopnosť rýchlej mutácie vírusu vtácej chrípky a spochybnila tak efektivitu vakcíny a schopnosť rýchlej reakcie na vývoj.

- aktuálny stav projektu Pathways programu Horizont 2020

Cieľom projektu je nájsť spôsob prechodu na udržateľnejšiu živočíšnu produkciu v EÚ. Projekt sa začal 1. 9. 2021, celkový rozpočet predstavuje 9 026 907,49 €, príspevok EÚ činí 8 998 906,26 €. Do projektu je zapojených 30 partnerov (žiadny z SK alebo CZ), koordinovaný je univerzitou v SE. V rámci projektu sa budujú živé laboratórne a cvičné centrá, výsledky budú prezentované Komisii.

- najnovšie zverejnené právne predpisy o úradných kontrolách počas prepravy zvierat po mori

Sekretariát informoval o vykonávacom nariadení 2023/372 zo 17. 2. 2023, stanovujúcom pravidlá pre zaznamenávanie, uchovávanie a zdieľanie písomných záznamov o úradných kontrolách vykonávaných na plavidlách pre prepravu hospodárskych zvierat.

- súčasný stav revízie právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat

Sekretariát zopakoval známe informácie o aktuálnom stave revízie predpisov. DG SANTE teraz pripravuje celkovo 4 právne akty k problematike dobrých životných podmienok zvierat, ktoré by mohli byť predložené na vnútorné pripomienkovanie v ostatných riaditeľstvách Komisie 30. – 31. 3. 2023.

Posúdenie dopadov by mala Komisia predložiť v máji, prvé legislatívne návrhy by mali byť prezentované v septembri. Sekretariát C-C proces revízie pozorne sleduje a upozorňuje na už vysoké štandardy dobrých životných podmienok zvierat a vysokú mieru bezpečnosti a kvality potravín v EÚ.

Vyzýva preto na vyvážený prístup v rámci procesu revízie. Upozornil aj na to, že doteraz nie je k dispozícii žiadny uniknutý legislatívny návrh Komisie.

Diskusia:

AT reprezentant za zásadný označil väčší tlak na europoslancov, ES zástupca odporučil predložiť pozíciu C-C aj ministrom v Rade a predsedajúci zopakoval nutnosť lobistických akcií na všetkých úrovniach.

- súčasný stav činnosti C-C ohľadom dobrých životných podmienok zvierat – dobytká a ošípaných

Sekretariát upozornil, že pre DG SANTE je v rámci aktuálneho procesu revízie kľúčovým sektor chovu dobytká. Pripravovaná revidovaná legislatíva sa bude vzťahovať nielen na prepravu živých zvierat, ale aj ustajnenie a dobré životné podmienky počas porážky. K problematike revidovaných pravidiel organizujú C-C otvorenú debatu v Bruseli 20. 4. 2023.

Diskusia:

PL reprezentant upozornil na prípravu stanovísk EFSA, odporučil poskytnúť úradu vstupy ohľadom prepravy zvierat a vhodných príkladov z praxe. Upozornil, že už teraz existujú veľmi detailné pokyny vytvorené na základe vedeckých poznatkov ako výsledok 5-ročného projektu financovaného z EÚ.

ES reprezentant upozornil na dopady prípadného zákazu prepravy zvierat z EÚ po mori a na snahu Južnej Ameriky vyvážať živé zvieratá do Afriky.

AT zástupca sa informoval na účasť DG SANTE na debate 20. 4. 2023, na čo predsedajúci ešte nevedel odpovedať. Registrácia však bude možná do ranných hodín dňa 20. 4. 2023.

Predsedajúci referoval aj o neúspešnom stretnutí s komisárkou Kyriakidesovou, ktorá odmietla akékoľvek zverejnenie legislatívneho návrhu až do oficiálneho zverejnenia novej legislatívy.

IE reprezentant sa veľmi kriticky vyjadril k nedostatočnej komunikácii s DG SANTE, odporučil preto zosilniť lobistické aktivity voči Parlamentu s tým, že poľnohospodári musia plánovať svoje aktivity na nadchádzajúce 2-3 roky, čo musí zohľadniť aj pripravovaná legislatíva. S takýmto postupom súhlasil aj zástupca ES.

- analýza C-C najnovších vedeckých stanovísk EFSA ohľadom dobrých životných podmienok zvierat

Sekretariát stručne referoval o zverejnených stanoviskách EFSA ohľadom dobrých životných podmienok v chovoch brojlerov a nosníc. Sekretariát sa k nemu vyjadril značne kriticky, upozornil, že EFSA vychádza iba zo svojich štúdií a odmieta akékoľvek iné predložené vedecké štúdie a informácie z praxe. Sekretariát preto už úradu zaslal nesúhlasný list.

ES reprezentantka upozornila, že úrad EFSA nikdy nezohľadnil v stanoviskách skúsenosti poľnohospodárov alebo špecifické podmienky fariem.

- súčasný stav činnosti a štúdie C-C o dobrých životných podmienkach zvierat v klietkach

Štúdia bola členom C-C predstavená 21. 2. 2023. Ďalej prebiehal prieskum medzi členskými organizáciami o jej ďalšom využití, v ktorom sa väčšina z nich vyjadrila pre využitie štúdie v ďalšej komunikácii C-C.

- aktualizované informácie o činnostiach v podskupinách platformy EÚ pre dobré životné podmienky zvierat

V rámci platformy EÚ pre zdravie a dobré životné podmienky zvierat je ustanovených 6 podskupín, C-C sa zúčastňuje na 5 z nich.

PL reprezentant referoval o činnosti podskupiny pre dojnice a teľatá. Prerokovali sa detaily o produkcii, zdraví, signály možných chorôb zvierat, veterinárny dohľad na farmách a boli predstavené prezentácie externých expertov z EFFAB a FEFAC o revízii právnych predpisov o dobrých životných podmienkach zvierat.

DK reprezentantka referovala o jednaní podskupiny pre dobré životné podmienky zvierat počas prepravy. Najviac sa jednania zameriavajú na sektor dobytka. Členovia C-C počas nich vyzývajú na zlepšenie súčasných pravidiel namiesto zavádzania nových. Diskusie sa v súčasnosti týkajú veku teliat a štádia brezivosti kráv pre povolenie ich prepravy a o dobe jej trvania.

Predseda júci na záver informoval o podskupine pre označovanie dobrých životných podmienok zvierat a upozornil na veľký tlak neziskových organizácií na povinné značenie.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.